

PRVA OBLJETNICA SMRTI MO. A. MILANOVIĆA

Na komemoraciji prve godišnjice smrti mo. fra Anđelka Milanovića, u Sinju 17. 4. 1991.

Ante Kusić, Split

Dopustite mi, braćo i poštovaoci fra Anđelka, dragog mog prijatelja, da u povodu prve obljetnice smrti, u ime nadbiskupske gimnazije u Splitu i u ime Teologije u Splitu, i osobno — kao njegov prijatelj, izrazim poštovanje njegovoj dragoj franjevačkoj i ljudskoj osobi.

Svjetojni sam svećenik, ali se uz ovu Provinciju Presvetog Otkupitelja i njezine članove osjećam duboko povezan. U doba mog djetinjstva, uz roditeljski dom, na Plavom jezeru u Imotskom, franjevački samostan u Imotskom bio je moj drugi dom. Najljepše godine djetinjstva proveo sam u župskoj crkvi kao ministrant, i u "fratarskoj ogradi" i dječjim igrama po stablima koja su u toj ogradi ispod samostana rasla. Po samostanu bio sam svaki dan u društvu, na šetnji, u razgovorima s mladim pomoćnicima i vjeroučiteljima i sa starijim ocima franjevcima, redom dragim ljudima, nadahnjivanim evanđeoskom čistitošću, razumijevanjem za čovjeka, kao i sposobnim da u svakom času shvate vrline i nestašlike nas djece. Poslije, kao mladi profesor u Splitu, živio sam u samostanu Gospe od Zdravlja punih 16 godina, kao brat među braćom i prijatelj među prijateljima.

Za vrijeme mog stanovanja u samostanu u Splitu puno sam se puta sastajao, razgovarao, raspravljao, odlazio u šetnju, s fra Anđelkom, i u Zagrebu se s njime sastajao. Njegova smrt prije godinu dana osiromašila je sve nas koji smo ga susretali za jedan stupanj čovjekoljubive dobrote.

Ta karakteristika "čovjekoljubive dobrote" bila je temeljna označnica fra Anđelka Milanovića.

Dana 16. kolovoza 1990. priredio je internacionalni simfonijski orkestar "Fedele Fenaroli", Lanciano, u Castel Gandolfu koncert u čast pape Ivana Pavla II. U svojoj zahvali istaknuo je Papa kao ideal mladih članova tog orkestra misao: "Glazbom — stvarati jedinstvo i mir!" Mo. fra Anđelka, uvijek iznova, doživljavao sam kao glazbenika koji je u sebi nosio i iz sebe zračio sjedinjenost i mir, ravnotežu i vedrinu, sklad i suživljenost s drugim, posjedovanje znanja i radost u pomaganju drugima tim znanjem. Taj čovjek, u svakom susretu, slučajnom i dogovorenom, uvjeren sam — barem iz osobnog iskustva, nikad nije povisio na nekoga naglasak — jer to ponižava! — niti reagirao bilo kakvim gestom nervoznog tjeranja od sebe — jer to ranjava u srce! Glazbena harmonija, koju je nosio u svakom kutiću tijela i duha, bila bi narušena disonancom postupaka, a fra Anđelkova karakterologija, davno prije negoli je Ivan Pavao II. formulirao spomenutu veliku misao, sama u sebi nosila je ugravirano načelo "glazbom — stvarati jedinstvo i mir!"

Stara latinska riječ "bis dat, qui cito dat" (dvostruko daje onaj tko brzo daje) izražava izvanredno koncizno karakterološku navlastitost ljudi koji su uvijek spremni na brze usluge, na bru pomoć u potrebi. Fra Anđelka sam puno puta upravo tako doživio. Uz profesorsku službu na Teologiji u Splitu bio sam zborovođa i orguljaš u katedrali sv. Duje. Puno sam puta bio — primjerice zbog službe Božje na hrvatskom umjesto na latinskom jeziku — u situaciji da sam morao neki tekst komponirati, prekomponirati iz višeglasja u dvoglas, iz mješovitog sastava za sami ženski odnosno muški sastav, itd. Moju preradbu često sam dao pregledati fra Anđelku. Nikada se nije dogodilo, da me je vratio s nekakvim "nemam vremena". Čovjek! — koji se raduje da preko uslužnosti obraduje svoga bližnjega! Kristov čovjek! Duhovno dijete sv. Franje Asiškoga!

Talijanski pjesnik G. Leopardi zapazio je veliku istinu kad je rekao "Svatko je toliko nesretan koliko misli da je nesretan!" Stalni dobroćudni smiješak na ustima fra Anđelka, čak i onda kad sam ga bolesna pohađao u prigodi mojih predavanja na Katehetskom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, otkrivao mi je čovjeka i vjernika koji svojom nevoljom progresivne sljepoće ne želi opterećivati ostale ljude. Razgovarao je o drugim stvarima, a da svoje vlastite muke bez izravnog pitanja ne bi ni spomenuo. Poznata je i misao filozofa i matematičara: B. Pascala, koja glasi: "Da bi se prosudila čovjekova krepost, ne treba ga promatrati u velikim i rijetkim prigodama." Zbog toga sam ga svjesno htio ocrtati kao čovjeka u nekim malim i svakodnevnim prigodama života, a ne kao stručnjaka u dužnostima glazbenog pedagoga. Prema duhu Evanđelja, koji je duh uvijek bio prisutan u fra Anđelkovu srcu: i stručnost služi odgajanju čovječnosti, koja se međutim najbolje naslućuje u svakodnevnim i sitnim životnim situacijama i prigodama.

Na taj način može fra Anđelko vama, mladi sjemeništarci i klerici, biti poticaj da se privikavate na dobrotu, uslužnost, ljubaznost, duševnu radost, činjenje dobra, na zdravu ambiciju da budete usklađene osobe, uredni u duhu i tijelu, sređeni u karakteru, spremni na pomoć, kolegama, ljudima uopće, u svima njihovim potrebama. Poput fra Anđelka nastojte zračiti dobrotu kô sunce ozdravljujuću toplinu: dobrota je činilac topline za dušu, kao što je sunce činilac topline za tijelo. Bez dobrote duša se smrzava. S Franjinim geslom "Mir i dobro" budite prožeti kao i dragi moj prijatelj, sin ove časne provincije — fra Anđelko. Tko pak od vas ima smisla za glazbu, neka — prema Papinoj sugestiji — uči glazbu da stvara glazbom sve veći stupanj "jedinstva i mira". A tko nema izrazitog dara za glazbu, neka zrači franjevačkom dobrotom i uslužnošću, na taj način unoseći u srca ljudsku radosnu vijest Evanđelja. To je poruka ovog spomendana godišnjice smrti Mo. fra Anđelka Milanovića.